

הקדמה

כבר אמר החכם מכל אדם, עשות ספרים הרבה אין קץ, ופירש רש"י ז"ל, אם באנו לכתוב, לא הספקנו. אולם פטור בלא כלום א"א. ואף שכבר נכתבו ספרים הרבה בדורות שלפנינו, אין זה פוטר האחרונים מלכתוב ספרים. דלפעמים ימצא בקטן מה שלא נמצא בראשונים משום שמקום הניחו לו, או שהקדמונים השמיטוהו לרוב פשיטותו מרוחב שכלם, כמ"ש הפרמ"ג בהקדמתו לשולחן ערוך אורח חיים (ועיין מה שכתב בעל מגלת אסתר בהקדמתו לספר המצות לרמב"ם, בענין מעלת ספרי האחרונים לעומת ספרי הראשונים). וכל מי שקנה תורה, וביכולתו להנות אחרים בתורתו, חייב לעשות כן, כמבואר בספר חסידים לר"י החסיד אות תק"ל. וזה לשונו: וכל מי שגילה לו הקב"ה דבר ואינו כותבו, ויכול לכתוב, הרי גוזל מי שגילה לו. כי לא גלה לו אלא לכתוב. דכתיב סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. וכתיב יפוצו מעינותיך חוצה. וזה שכתוב, יביא במשפט על כל נעלם, שגורם שנעלם. אם טוב, שגילה לו, אם רע, שאינה כותבה, עכ"ל. וע"ע בשו"ת משיב דבר לנצי"ב שפסק בסימן כ"ד דאע"פ שת"ח תורתו דיליה היא, אינו רשאי למונעה מכלל ישראל, ע"ש.

אמנם יש שנהגו שלא לפרסם שמו של המחבר, מטעמי ענוה, כדאיתא בהקדמת שו"ת פנים מאירות. מ"מ בדורות אלו לא נוהגין כך, כמ"ש החיד"א בשם הגדולים מערכת הספרים אות ז' ד"ה ספר הזכרונות.

ויש שחששו למה שכתב ר"י החסיד בספר חסידים אות שס"ז, עה"פ ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם אתן לו אשר לא יכרת. שמי שנהנה בעוה"ז שתורתו נקראת על שמו, פוגם ח"ו שכרו לעוה"ב, או שמונעין ממנו הנאה אחרת, ע"ש. אולם רוב מנין ובנין של גדולי ישראל לא חששו לדבריו בזה, ושומר מצוה לא ידע דבר רע, ואילולא ספרי הראשונים והאחרונים היתה משתכחת התורה מישראל ח"ו. ועיין בהקדמת הפרמ"ג הנ"ל, שכתב שיש להדפיס ספרים גם בחיי המחבר. ומבטל שם כל טענות המתנגדים להדפסת ספרים, ע"ש. ועל אחת כמה וכמה שבעניני הלכה אין למנוע טובה מבעליו.

וזה לשון שו"ת מן השמים לרבינו יעקב מקורביל אות ל"ב: אוהב ה' שערים המצוינים בהלכה כשמחדשים חידוש בהלכה ומעמידין אותה על בירור. אותן שערים נאהבים לפני המלך הגדול יותר מכל משכנות יעקב, שמקיימים בהם שאר המצות. וכל מי שחושב מחשבות וסובר סברות בהלכות חמורות, ובפסקים החמורים, נאהב ונחמד לפני המלך העליון. וז"ש אגרא דשמעתא סברא. והדברים והמחשבות ההם, הם כמרגליות היקרות בעיניו, עכ"ל (וע"ע מהרש"א ברכות ח.). ומי שכותב ספר בנושא שעדיין לא דשו בו רבים, קו"ח ששכרו גדול מאוד.

ואף שאמר הכתוב אשרי אדם מפחד תמיד, ואמרו חז"ל במסכת ברכות דף ס. דהוא בדברי תורה כתיב, ומי הגבר אשר לא מפחד שמא לא כיוון בדבריו לאמיתה

של תורה. מכל מקום אין למנוע א"ע משום כך מלהעלות דברי תורה על הספר. שכבר אמרו הקדמונים, שדבר א' טוב, מציל ומגין על כל הספר. וכן כתב הפרמ"ג, וז"ל: גם מה שפירשתי דברי הגאונים הט"ז, המ"א, והש"ך, פן כוונתי לפעמים האמת. אם בכל החיבורים שעשיתי, כוונתי שלש פעמים לאמת, די לי, וטוב מאוד, עכ"ל.

ואם ח"ו טעיתי, הנני מבקש שידונו אותי לכף זכות. שלפני כשבע שנים, כשעסקתי בסוגיות אלו, לא נתפניתי להעלות הדברים על הכתב, משום שהיה עלי עול הצבור. וכעת אני עוסק בשטחים אחרים של תורתנו הקדושה, ואין בידי לרדת שוב לעומק הדברים, וה' יצילנו משגיאות.

אוצר החכמה

ואף שיש תח"י כתבים נוספים בעניני שחיטה, טריפות, שבת, ערובין, צורת האותיות ועוד – עוד חזון למועד.

ברצוני להודות מעומקא דליבא לכל אלו שהיו בעזרתי במשך כל שנות חיי בכדי שאוכל לישב על התורה ועל העבודה. וא"א לפורטם, כי רבים הם. וכאן המקום להביע הערכה מיוחדת לביתי, זו אשתי, מרת רשא בתיה תחי' בת ר' שמואל אלעזר זצ"ל. עליה, ועל כמותיה, אמר הכתוב מצא אשה מצא טוב, ובלעדי מסירות נפשה, לא היה בידי לישב באוהלה של תורה ולעלות בידיעת התורה הקדושה. יה"ר שתזכה לאריכות ימים ורוב נחת.

חובה נעימה לי, להודות להרב הגאון רבי משה סלנט שליט"א, ראש כולל בית הוראה בירושלים עיה"ק, שנהניתי ממנו רבות בעצה ותושיה. ישמרהו הקב"ה שיוכל לישב על התורה ועל העבודה מתוך נחת ובריאות, ומתוך אושר ועושר.

כן נתונה תודתי להנהלת כולל הנ"ל – שנוסד ע"י הני תרי צנתרי דדהבא, האחים היקרים, הגה"ח רבי שלמה גוטליב זצ"ל והרה"ח רבי יהושע צבי מיכל גוטליב זצ"ל – ובראשם נשיא הכולל הרב עקיבא משה גוטליב שליט"א, אשר בו זכיתי ללמוד זה שנים רבות.

וכן ברצוני להודות למוסדות גאלנטא, ובמיוחד למנהלם המסור הרב יודא עקשטיין שליט"א, אשר איפשרו לי ללמוד ולהגות בתורה בכולל אור פני יהושע. יהי רצון, שיעמדו כולם על הברכה, ויתברכו ממקור הברכות בכל מילי דמיטב.